

Pražský ústav památkové péče

Zpráva o činnosti za rok 2000

ČINNOST ARCHEOLOGICKÉHO ODDĚLENÍ PÚPP V ROCE 2000

Archeologické oddělení Pražského ústavu památkové péče soustřeďuje svoji činnost především na provádění záchranných archeologických výzkumů na území hlavního města Prahy. Tyto aktivity pohlcují podstatnou část pracovní náplně všech jeho pracovníků, tedy archeologů, terénních techniků, dokumentátorů a pracovníků laboratoře. Z celkového počtu 20 osob se prováděním a zpracováním výsledků záchranných výzkumů zabývá 19 stálých zaměstnanců. Ve vrcholící výkopové sezóně k nim přibývají desítky brigádníků, které podle potřeby na jednotlivé výzkumy dodává firma MEBU - Ivana Urbánková. Je i její zásluhou, že se tímto způsobem daří archeologickému oddělení zajistit ročně desítky výzkumů nejrůznějšího rozsahu a doby trvání, od několikahodinových operativních dokumentací po akce trvající řadu měsíců. Hlavní tíha zajištění výzkumů leží samozřejmě na pracovnících archeologického oddělení PÚPP, kteří tak mnohdy řídí práci mnoha desítek lidí. Kromě těchto výzkumů tvoří součást terénní pracovní náplně archeologů i dokumentátorů rutinní dohledy při zemních pracích na dalších stavbách. Počty těchto dohledů, jejichž součástí je i vystavování potřebných dokladů pro stavebníky, přesahuje hranici stovky dohledů ročně.

Samostatnou kapitolou činnosti archeologického oddělení je práce jeho středních technických sil. Ty zajišťují hladký chod terénních prací, významně se podílejí na dokumentačních pracích (a to na veškeré dokumentaci v terénu, tak na provádění čistopisů této dokumentace i pořizování kresebné dokumentace nálezů), řídí základní ošetření nálezů a kompletně zajišťují jejich evidenci a laboratorní zpracování. Ve svých činnostech vedou ve většině případů i značné množství externích pracovníků, najímaných na konkrétní archeologické výzkumy.

Za výše uvedených podmínek se výrazně nedostává času pro zpracování výsledků záchranných výzkumů, zejména těch velkých, u kterých čas na kompletní zpracování několikanásobně překračuje dobu vlastních terénních prací. Za ideální, nicméně za současné kapacity archeologů v Praze nedosažitelný stav by bylo možné považovat situaci, v níž v každém roce by pracovala v terénu jen polovina archeologů, zatímco druhá by se věnovala zpracovávání svých výzkumů.

V dosavadním výčtu činností se zatím ztrácel ten dvacátý pracovník. Jeho pracovní náplní je zpracovávání archeologických partií odborných vyjádření PÚPP. Při počtu těchto vyjádření je jeho vytížení enormní. Je samozřejmé, že mu v rozhodování o nutnostech záchranných výzkumů podle svých zkušeností pomáhají všichni odborní pracovníci oddělení, nicméně celá tíha agendy leží na něm. I on se navíc v rámci možností účastní alespoň terénních dohledů.

Množství záchranných výzkumů v posledních letech je díky neklesajícím stavebním aktivitám enormní a úbytek archeologických terénů alarmující. Za těchto okolností pokračuje v archeologickém oddělení práce na aktualizaci seznamu vytipovaných archeologicky cenných ploch na území Pražské památkové rezervace, který zde byl dokončen v r. 1999. V roce 2000 byl tento seznam zařazen mezi podklady aktualizace urbanistické studie Pražské památkové rezervace. Naším cílem je v budoucnosti tyto plochy ochránit před plošnými zemními zásahy.

Přes značné vytížení v terénu považují archeologové za nezbytnou součást své práce publikování nových poznatků i jejich vyhodnocování v rámci rozsáhlejších projektů, často ve spolupráci s odborníky z jiných institucí. Vzhledem k tomu, že archeologický výzkum přináší jako jedna z mála historických disciplin stále ještě nové prameny k poznání zejména nejstarších etap vývoje Prahy, je to jediný možný postup. Získané poznatky se snažíme předávat co nejširšímu okruhu zájemců i prostřednictvím médií a účastníme se samozřejmě i dalších vzdělávacích a popularizačních akcí. Jsem přesvědčen, že následující výčet aktivit podává dostatečný přehled o množství práce, šří jejího záběru a, doufám, i o jejím významu.

Zdeněk Dragoun

I. ZÁCHRANNÉ ARCHEOLOGICKÉ VÝZKUMY

PRAHA 1 - HRADČANY

1) STRAHOVSKÝ KLÁŠTER

První etapa záchranného výzkumu souvisejícího s obnovenou stavební aktivitou v severozápadní části areálu kláštera proběhla v r. 2000. V zahradě severně od tzv. hospodářského dvora, v místech stavby nového hotelu, bylo již v minulosti zaznamenáno pod humusem převážně jen geologické podloží, tvořené především zvětralými polohami pískovců. Toto pozorování bylo potvrzeno při dohledu na skrývku. Na některých místech byly zachyceny i recentní násypy. Jedinými nálezy středověkého původu byl zatím kostrový hrob nedospělého jedince s nožem u levé ruky a nevelké torzo zdiva, probíhajícího ve směru východ – západ v jižní části skrývky. Zbytek zdiva budou předmětem další fáze výzkumu.

Po odstranění podzemní nádrže na pohonné hmoty a starších inženýrských sítí byla dokumentována situace i na hospodářském dvoře. Bylo zjištěno, že jeho dnes téměř vodorovný povrch (cca 293,60 m n.m.) je výsledkem recentních úprav, které zejména v severní části dvora kompletně odstranily historické nadloží. V jihozápadní části dvora byl nalezen další kostrový hrob, částečně v partii nohou narušený výkopem pro zmíněnou nádrž. I u tohoto pohřbeného byl nalezen u levé ruky železný nůž.

Oba hroby lze předběžně interpretovat jako součást hradištního pohřebiště 9. – 10. století, zjištěného zde v r. 1978 – 1979 (PSH 13, 161-162; 17,152-153). Jedná se zřejmě o jeho západní okraj. Podmínkou dalších stavebních aktivit v hospodářském dvoře je plošný záchranný výzkum.

Zdeněk Dragoun

2) CIHELNÁ ULICE ČP. 111/III

V první etapě výzkumu v areálu bývalé Hergetovy cihelny v r. 2000 byly při výkopu šachty a štoly dokumentovány dva řezy terénem (mezi kótami cca 187 až 189 m n.m.). Oba zachytily pouze souvrství navážkového charakteru, ze kterých se podařilo vyvzorkovat glazované keramické úlomky, datovatelné na přelom 16. a 17. století. Výzkumem se tak potvrdil původní předpoklad některých historiků a geologů, kteří považovali elevaci v okolí Hergetovy cihelny (dříve „Rasův vršek – Schinderberg“) za uměle navršenou.

Jan Zavřel

3) DRAŽICKÉHO NÁMĚSTÍ ČP. 64/III

Čtyři statické sondy podél severní obvodové stěny dnešního domu zastihly v r.

2000 až 2 m vysoké stratigrafie novověkých navážek (od povrchu 190,6 m), prokládaných rozsáhlými zahloubenými objekty, rovněž zaplněnými násypy se stavební sutí. Prokázaly i složitý stavebně historický vývoj dnešního domu, kde řada přestaveb po sobě v navážkách zanechala řadu dnes nefunkčních torz zdí. Nejstaršími z nich jsou dvě opukové zdi na maltu, jejichž upravené nadzemní zdivo procházelo celou dokumentovanou mocností násypů v intervalu 188,6 - 190,3 m. Lze je pokládat za gotické, i když jejich stavební úroveň leží níže než 188,7 m a nebylo jí dosaženo. Ze severu tyto zdi lemovala maltová dlažba, do níž byly zalaty úlomky opuky, spáleného křemence a cihel. Její mocnost dosahovala 0,3 m a úroveň stoupala k západu (189,0 - 189,6 m). Překryly ji přirozeně nanesené vrstvy (v západní sondě svahové hlíny, ve východní žlutý jemný říční písek), zachovávající sklon k řece (189,2 - 189,6 m). Do násypů se stavební sutí, navršených nad tuto dlažbu, je založeno základové zdivo se základovou spárou 189,6 m, na něž nasedá nadzemní část z opuky a nízkých renesančních cihel. Násypy nad dlažbou na dně dvou výkopů dosahují až 0,8 m, ukončuje je barokní (?) křemencová dlažba ve výšce 190,1 - 190,2 m n. m.

Sondy ve sklepech domu (podlaha sklepa 187,1 - dno sond 186,2 m) byly zalaty prosakující vodou (hladina 186,6 m). Ve východní z nich byly až na dno novověké zásypy se stavební sutí, v západní nedatovatelné vrstvy (dle struktury patrně středověké). Podloží dosaženo nebylo.

Jarmila Čiháková

4) HELLICHOVA ULICE PPČ. 381/1 A 381/3, SEMINÁŘSKÁ ZAHRADA PPČ. 919/1

Při výstavbě nové regulační stanice a rozvodů plynu v létě r. 2000 byla provedena dokumentace odhalených profilů. Výkop při ohradní zdi pozemku ppč. 381/1 v Seminářské zahradě vytvořil cca 3,7 m vysoký řez (204,9 - 201,2 m n. m.), na kterém bylo dokumentováno umělé navýšení a vyrovnání původně svažitého terénu homogenní hlinitou navážkou. Podloží zde tvořily svahové hlíny zastižené ve výraznějším rovnoběžkovém sklonu na úrovni 202,9 m. Další skupina výkopů se nalézala již za ohradní zdí na parcele č. 381/1 a 381/3 s povrchem na kótě 201,7 m, tedy přibližně o 3,4 m níže než v zahradě. Tento rozdíl vznikl při radikálních novověkých úpravách původně svažitého terénu. Výkopy o hloubce cca 1,5 - 2,3 m odhalily nevýrazné zvrstvení terénu tvořené ve vrchní partii vodorovně uloženými navážkami s nevýraznou příměsí stavebního odpadu a novověké keramiky 19. - 20. století. Na třech místech nárůst terénu narušily recentní jámy a výkop plynovodu. Úroveň podloží tvořeného opět svahovými hlínami byla na kótě 200,8 m.

Jaroslav Podliska

5) JOSEFSKÁ ULICE ČP. 43/I

V létě 2000 byla ve velké místnosti bezprostředně východně za dvorem pošty hloubena v trase stávající kanalizace nová šachta pro opravu potrubí. Až do hloubky 192,0 m n.m. pokračovaly recentní násypy, na jejichž bázi leželo 0,3 m betonu. Překrývaly masivní (0,9 m) lícované opukové zdivo, v jehož maltě byly v jednom místě použity celé prejzy. Vedle líce zdi ležela drobtovitá hlína s maltou a příměsí opuky a prejzů, postrádající keramické zlomky. Z druhé strany byla zeď i vně přiléhající vrstvy odstraněny výstavbou subrecentní cihlové zdi. Na stěnách šachty hluboké 3,5 m nebyly nalezeny žádné středověké ani pravěké situace (povrch 193,9, dno 190,4 m), neboť byly zničeny nově objeveným zasypaným prostorem.

Jarmila Čiháková

6) KARMELITSKÁ ULICE ČP. 377/III

V objektu bývalé konírny v zadní části parcely při úpatí Petřína proběhl nejprve zjišťovací výzkum (prosinec 1999), na který navázal plošný výzkum (březen - duben 2000). Obě akce byly vyvolány záměrem Okresního soudu Praha – západ vystavět zde podzemní prostory pro technické a bezpečnostní zázemí nové soudní síně. Horní partie sledovaného výkopu byly v celé ploše tvořeny navážkami a původní dlaždicovou a dřevěnou podlahou konírny ze 17. století. Ze stejného období pochází též sedm okrouhlých odpadních jímek zaplněných ve spodních částech zetlelými organickými zbytky.

Níže položená souvrství vznikala převážně geologickými pochody v historickém období. Výjimku tvořily drobná, pravděpodobně umělá, strouha na odvod povrchové vody směrem k východu (se dvěma bočními přítoky), zaplněná potočnými sedimenty, a žárem vypálená vnější stěna pece obložená kameny (vápenické zařízení?). Nejspodnější přírodní souvrství (nad kótou cca 191,0 m n.m.) obsahovala směs keramických zlomků s nejmladšími prvky z konce 13. století. Vznik umělé vodoteče, pece i mladších splachových horizontů lze posunout až do počátku 14. století (nad kótou cca 191,7 m).

Jan Zavřel

7) KOSTEL PANNY MARIE POD ŘETĚZEM

Při úpravách přízemního prostoru pod jižní věží kostela v létě 2000 byly pozměněny jeho výškové parametry ve snaze rehabilitovat původní vrcholně gotický prostor i fragmenty gotického vnitřního opěrného systému. Odstraněním násypů (výchozí výška podlahy 191,5 m n.m.) se odkryly sokly přípor a v jednom místě byl v rohu nalezen zbytek maltového lože pro původní podlahu z dlaždic. Fragment maltového lože zůstal na místě (kóta 191,1 m) a dále pod něj odkryvy nepokračovaly. Na jiném místě plochy místnosti nebyly nalezeny zbytky historické podlahy, násypy pokračovaly i pod výšku původní vrcholně gotické úrovně. V jejich mocnosti byly objeveny dva pozdně gotické náhrobní kameny. Z většího z nich zbyla jen polovina ve velmi špatném stavu (1,8 x 0,8 m). Menší z nich, také neúplný (0,7 x 0,8), ležel šikmo na mírně vyvrácených opukových deskách, dokládajících jeho intaktní polohu na hrobce, časem zdeformované (úroveň náhrobního kamene cca 191,2 m).

Jarmila Čiháková

8) MALOSTRANSKÉ NÁMĚSTÍ ČP. 2/III – MATEMATICKO – FYZIKÁLNÍ FAKULTA UK

Zahájení první etapy rekonstrukce objektu předcházely v r. 2000 v části jejího rozsahu předstihový výzkum, který z technických důvodů musel být omezen na část chodby v přízemí. Vzhledem k výrazné změně výškových poměrů jezuitskou přestavbou se situace starší než 10. století dostaly přímo pod dnešní podlahu a sebemenší zásah je likviduje. Budova je z naprosté většiny podsklepená, úseky s možností dochování historických terénů jsou malé, izolované, a jak se ukázalo i velmi poškozené provozem školy (např. topné kanály apod.). Tyto solitérní ostrůvky jsou výjimečnými posledními zbytky středověkých situací z okolí bývalého románského kostela sv. Václava. Z přízemní vstupní chodby spadá do první etapy výzkumu úsek dlouhý 37 m, z nichž jen 10 m je nepodsklepených. Výzkum prokázal, že z nepodsklepené plochy 36 m² bylo 22 m² již nenávratně zničeno a 4 m² jsou nedostupné pod fungujícími elektrickými kabely. Plošný výzkum proběhl na zbylé ploše 9 m². Jeho výsledkem je pořízení 19 profilů a rozebrání kubatury 6 m³ historických terénů ve vzdálenosti 27 - 37 m západně od východní fasády domu do

spodního Malostranského náměstí.

Poloha budovy na svahu znesnadňuje rekonstrukci původních výškových poměrů a postižení jejich změn. Nejvyšší dochovaná úroveň podloží pro raný středověk byla zachycena na kótě 198,3 m n.m. přímo pod bází dnešní podlahy. Jezuitská přestavba odstranila veškeré středověké terény a do současnosti se dochovaly jen zapuštěné objekty, do nichž se po slehnutí jejich výplně propadla i část povrchových terénních vrstev, které v raném středověku překryly zaplněné objekty. Taková byla i skladba zkoumaného raně středověkého souvrství. V superpozici zahloubených objektů 9. - 10. století vyniká objekt interpretovaný jako úvozová cesta zapuštěná 0,7 m, na jejímž dně, širokém jen 1,6 m ležela velmi ulehlá vrstva valounů s patinovaným povrchem (187,6 m). Nad starší úpravou ležela ve výšce 198,0 m dřevěná cesta ze silných fošen, nyní ztrouchnivělých, která zachovávala směr spodní valounové cesty. Rovnoběžně podél cesty východně od ní probíhal patrně v současné době 0,9 m široký a stejně hluboký žlab. V izolované kúlové jámě 9. století byla železářská struska. Do výplně plošně velkých objektů se propadlo velice tuhé a nečitelné, přirozeně vzniklé souvrství šedo zelených svahových hlín, mocné přes 0,3 m, které pohřbilo starší sídelní strukturu. Základová spára na hlínu zděného gotického domu (198,0 m) získanou stratigrafií uzavírá.

Jarmila Čiháková

9) MALTÉZSKÉ NÁMĚSTÍ ČP. 471/III

V rámci generální rekonstrukce Nostického paláce pro potřeby MK ČR probíhal v l. 1998 – 2000 na ploše objektu záchranný výzkum. Zaměřil se výhradně na plochy postižené stavbou nových inženýrských sítí v hloubkách od 2 – 4 m, technických šachet o rozměrech cca 2 x 3 m, ražené štoly o délce cca 20 m a polozahloubených suterénů. Předběžně lze konstatovat, že na většině nezastavěné i zastavěné plochy paláce (s výjimkou suterénních prostor) zůstaly zachovány přibližně mezi úrovněmi 188 – 189 m n.m. výrazné doklady raně středověkého osídlení. K jeho nejstarším, vcelku nečekaným dokladům, patřil nevelký, patrně oválný mírně zahloubený objekt s uhlíkatou výplní, překrytý vrstvou svahové hlíny. Na základě několika keramických zlomků bylo možné existenci a zánik objektu zařadit do středohradištního období (9. století). Výraznější nárůst osídlení v převaze spadá do mladších etap raně středověkého období. Naprostá většina sídlištních pozůstatků náležela 11. až počátku 13. století. Toto období bylo reprezentováno sídlištním souvrstvím se zahloubenými objekty kúlového a jámového charakteru, ohništi, spáleništi a komunikačními úrovněmi. V západní části paláce byla odkryta ve dvou horizontech skupina kruhových a protáhlých výhni, sloužící ke zpracování železa. Podkladem pro raně středověké osídlení této fáze se staly svahové jílovité hlíny na kótě kolem 188 m.

Úsek vrcholného a pozdního středověku se do podoby místa výrazněji nezapsal. Sporadické doklady sídlištního charakteru spolu s velice fragmentárními zbytky zděných konstrukcí nedovolují výraznější závěry o podobě osídlení místa. Razantně do podoby místa zasáhlo 16. století, kdy zde byly postaveny měšťanské domy. Fragments základů zděných konstrukcí bylo možné sledovat především v západní partii objektu, což potvrdilo představy o přibližném rozložení předpalácové zástavby. Vrchní partie historického nadloží již plně souvisela s barokní novostavbou kolem r. 1660 a následnými úpravami v 18. - 20. století. Zajímavým dokladem z první stavební etapy paláce se stal objev zasypaných základů rozměrného kruhového schodiště v západním křídle, které zaniklo snad ještě v době následných barokních úprav 18. století.

Z movitých nálezů převládají především keramické zlomky nádob (zásobnicového charakteru), zvířecí kosti, nepočetně jsou zastoupeny drobné keramické přesleny, železná struska a předměty z barevného kovu. Zcela osamoceným nálezem je torzo rozměrné nádoby knovízské kultury doby bronzové, uložené ve svahových hlínách v prostoru štoly.

Z historického hlediska lze výrazný nárůst raně středověké osídlení ve 12. století předběžně spojit s etapou utváření sídlištního zázemí mezi komendou Johanitů a kostelem Maří Magdalény, kde historické prameny zmiňují osadu Trávník. Archeologické doklady raně novověkého období vcelku odpovídají zprávám písemných pramenů, uvádějících na sledované ploše skupinu měšťanských domů, které byly po částečném stavebním sloučení na počátku 17. století r. 1660 zbourány a jejich městiště využito k výstavbě dnešního paláce.

Jaroslav Podliska

10) MOSTECKÁ ULICE ČP. 279/III

Celková rekonstrukce domu v r. 2000 se dotkla i jeho suterénních prostor, které byly bez vědomí archeologických institucí rozšířeny pod původně nepodsklepený průjezd o další místnost. Mělké subrecentní zásahy pod podlahou průjezdu byly prohloubeny bez přítomnosti archeologů až na úroveň podlahy budoucí vinárny (189,6 m n.m.). Podle části stratigrafie dochované v místě plánovaného průrazu se na bázi odstraněné kubatury nacházely ztrouchnivělé raně středověké dřevěné konstrukce (výška cca 0,6 m).

Pro konstrukci podlahy nové místnosti (plocha 6,8 x 2,6 m) a ochranu zbylé báze nadloží byl od výšky 189,6 m do hloubky 0,3 m proveden plošný výzkum, který v místě měkčích výplní pokračoval až na tuhý terén. Výsledkem výzkumu kubatury je velmi dynamická stratigrafie, kterou ukončuje planýrka z 10. století (patrně z 1. poloviny) s několika postupně zakládányi ohništi, jejichž účel nelze stanovit. Řemeslná (?) poloha s ohništi překryla mírně zapuštěný (0,2 m) objekt s intaktním srubovým křížením u jižní stěny, jenž vyplňoval takřka celou plochu dnešní místnosti. Na podlaze srubu ležela kaštanově hnědá, organikou prosycená vrstva, v níž se nepodařilo rozlišit žádná prkna. Nelze určit, zda podlaha přibližně z doby počátku 10. století (nejvýše 189,5 m) náležela obytnému či hospodářskému stavení. Mezi staršími, vesměs rozměrnými objekty vyniká minimálně 0,8 m hluboký zásah s nezvykle tuhou výplní z přemístěného podloží a severní stranou, tvořící v půdorysu přímku napříč dnešní místností. Mohl být z něho vybrán jen nepatrný vzorek, který přinesl keramické zlomky v rámci středohradištní keramiky velmi archaické, blízcí se keramice starohradištní. Hypotézu, že se tu zachovala velmi starobylá zemnice, může vyvrátit až budoucí výzkum. Zbytek plochy vně 4 zahloubených rozměrných slovanských objektů vyp lňoval plošně rozsáhlý objekt pravěký s mísovitě prohnutými stěnami a halštatskou keramikou. Skutečnost, že celá plocha místnosti byla zaplněna řadou navzájem se porušujících zahloubených objektů dokládá nečekanou intenzitu raně středověkého osídlení v jižním bloku podél Mostecké ulice, tedy vně opevnění, které od 9. století probíhalo v její severní frontě (čp.42/III). Současně poskytuje indicie hustého protohistorického osídlení i pro prostor pozdějšího podhradního jádra, kde výstavba dřevohlinitých hradeb v 9. století pravěké a starohradištní situace v převážné míře zničila.

Z doplňujících zjištění výzkumu při obnově kanalizace v prostorách původních sklepů je nejzávažnější údaj o nejvyšší dochované úrovni přirozeně rostlých zahliněných jílu nejasné geneze (189,4 – 187,7 m) v jižní kanalizační šachtě, která byla rozebírána škrabkami a poskytla sled souborů pravěkých keramických

zlomků, aniž by bylo dosaženo vrstev usazených před příchodem člověka na tato místa.

Jarmila Čiháková

11) NEBOVIDSKÁ ULICE ČP. 460/III

Začátkem r. 2000 bylo náhodně zjištěno, že v suterénu domu probíhají neohlášené výkopové práce, které výrazněji narušují historické terény. Krátce nato byla provedena dokumentace dvojice profilů o mocnosti cca 2,5 m ve vytěženém prostoru (cca 14 m³). Pod betonovou podlahou přízemí se nalézal výrazný horizont písčitohlinitých navážek s polohami stavebního odpadu (189,7 – 187,6 m n. m.). Vznik uvedených vrstev lze spojit se stavebními úpravami objektu v průběhu novověku (16. – 19. století). Spodní partii tvořilo zvrstvení popelovitých a jílovitých hlín s příměsí organického původu, zvířecích kostí a ojedinělých zlomků keramiky (187,6 – dno výkopu 187,3 m), časově spadajících do období 13. – 14. století. Jednalo se především o přemístěné svahoviny kontaminované antropogenní příměsí bez sídlištních objektů. Po upozornění stavebníka na nutnost provedení záchranného výzkumu došlo v následném období k opakovanému narušení terénů bez přítomnosti archeologa. V této době byly na sledovaném místě odstraněny veškeré historické terény a zbytky stavebních konstrukcí. Stavebníkova počáteční idea opravy prasklé kanalizace v severní části domu byla v průběhu radikálních výkopů využita k vybudování nového sklepního prostoru o výměře cca 35 m³.

Jaroslav Podliska

12) NERUDOVA ULICE ČP. 249/III

Při dvou etapách zjišťovacího výzkumu na ploše velké zadní zahrady objektu bylo v r. 1999 a 2000 vyhloubeno 10 průzkumných sond a rýh. V severní části zahrady se šesti z nich podařilo zachytit prudký terénní zlom ve směru Z – V (zjištěná délka kolem 40 m, rozpětí mezi kótami 212,2 – 207,7 m n.m.), který měl svah obrácený k jihu (k zaniklému Malostranskému potoku). Pravděpodobně byl částečně uměle odkopán za účelem zvětšení sklonu terénu. Strategické funkci napovídá poměrně mocná vrstva neopracovaných opukových kamenů nasedajících většinou přímo na svah. Bez plošného prozkoumání nešlo rozhodnout zda se jedná o uměle zpevněný povrch terénu nebo jde o destrukci blíže nespecifikovatelného fortifikačního tělesa, které bylo situováno výše ve svahu. Z této polohy se přes značné úsilí podařilo získat pouze 3 nevýrazné zlomky keramiky, které lze zařadit buď do 1. poloviny 10. nebo na konec 13. století.

Jižně od výše popsaného svahu se nacházela výrazná terénní deprese, která zasahovala až k opukové zdi, jež tvořila jižní hranici pozemku. Zeď probíhala až do hloubky 7 m (kóta 205,5 m n.m.), aniž bylo dosaženo základové spáry. Obdobné zdivo, které je dáváno do souvislosti s přemyslovským opevněním Malé Strany (parkán?), se podařilo v minulosti odkrýt v domech čp. 303, 304, 305, 306 a 517 v Břetislavově ulici. Prostor mezi svahem na severu a zdívem na jihu postupně zanesly přírodní splachy, bahnitě sedimenty a navážky.

Jan Zavřel

13) TOMÁŠSKÁ ULICE ČP. 21/III

Při rekonstrukci domu v l. 1999 - 2000 byly podezdívány zdi obou suterénů a nově zřizována kanalizace. Dokumentací průrazu zdí mezi místnostmi druhého suterénu bylo zjištěno, že každá sklepní místnost má vlastní obezdění a mezi nimi zůstal 0,6 m široký pruh, jenž ve své spodní části obsahoval původní skladbu zeminy.

Zachoval se v něm původní (?) povrch podloží na výšce 189,97 m n.m., což je 0,5 m nad dnem konstrukce podlahy sklepa (povrch podlahy 189,7) V ploše sklepa se tak mohly dochovat jen spodní části zahloubených objektů. Protože většina plochy místnosti byla při podezdívání vykopána bez vědomí archeologů, zbyla pro výzkum jen část, v níž byly registrovány rozsáhlé mělké prohlubně z doby stavby sklepa, renesanční (?) cihlová studna a několik subrecentních zásahů. Jen v místě průrazu byla dochována situace středověká, již byla jáma se stopami po zapuštěné dřevěné díži, v jejíž výplni byly zlomky nádoby 14. století. Válcovitá díže měla pravidelně kruhový půdorys o průměru 0,5 m a na jejích stěnách se dochovaly otisky svísele kladeného dřeva a dvou vodorovných obručí. Od povrchu byla zapuštěna 0,7 m. Místnosti 1. suterénu byly rovněž podezdívány, přitom bylo prohlédnuto několik řezů vysokých 0,8 m, na nichž se opakovala táž stratigrafie poměrně homogenních násypů. V jejich rámci probíhalo na kótě 192,0 m rozhraní, které bylo na několika místech zvýrazněné plochami propálené hlíny. Na základě keramiky interpretuji toto rozhraní jako historický povrch v době pozdní gotiky.

Jarmila Čiháková

14) ULICE U LUŽICKÉHO SEMINÁŘE ČP. 77/III

Na konci r. 1999 a v průběhu r. 2000 probíhal záchranný výzkum v souvislosti s rekonstrukcí domu. Předmětem pozornosti byly pozůstatky románského Juditina mostu, částečně známé a částečně nově odkryté. U zbytků prvního pilíře mostu byla na severní straně zaznamenána část pravouhlého zhlaví pilíře, které absencí zahrocené partie, známé nebo předpokládané u ostatních pilířů, dovoluje předpokládat, že tento pilíř nebyl zbudován v řečišti Vltavy, ale na jeho zaplavovaném břehu. Podobně se situace jevila ve výkopu u jižní strany následujícího druhého pilíře. Tunelovaná sonda odhalila rozhraní pískovcového kvádrového zdiva a lomové (základové) předstupující partie, které by mohlo nasvědčovat, že ani u tohoto pilíře nebylo realizováno zahrocené zhlaví. Nevelké rozměry sondy nedovolují ovšem vyslovit definitivní názor. Podoba malostranského počátku mostu (oblouk, souvislá mostní rampa ?) zůstává i nadále neznámou.

Částečně odkrytý severní bok mostu s místem jeho zalomení k jihu a s navzájem odstupněnými partiemi líce dokládá zřejmě komplikovanější stavební postup a snad i možnost více stavebních fází. Zásadním zjištěním je zachování obou stran vertikálně i horizontálně dvakrát odstupněného pískovcového mostního zábradlí a konstatování kompletně dochované šířky mostu, dosahující celkově cca 685 cm, což je nejužší zjištěný rozměr mostu. Vlastní mostovka pak byla původně široká pouhých 445 cm. V interiéru domu bylo zjištěna přítomnost několika různých dlažeb mostu (dusaná hlína, valouny, pískovcové desky, diabasy), která patrně souvisí s etapami výstavby mostu i s následnými opravami. Vydláždění povrchu mostu diabasy je možné spojovat s opravami mostu po povodni 1272 (Zavřel J., Kamenné dlažby Juditina mostu. In: Kamenná dlažba v památkové péči, Praha 2000, 33) a zvýšením dlažby do úrovně spodního odstupnění zábradlí byla tehdy mostovka vlastně rozšířena na cca 520 cm. Při severní straně mostovky byl v místě styku pískovcových desek pod zábradlím a diabasové dlažby vysekán žlábek pro odvod vody z mostu. Na několika místech byly patrné další prohlubně, snad vyjeté stopy povozů. Zjištěná část povrchu mostu relativně příkře klesala směrem k Malé Straně, menší sklon mostovky byl pozorovatelný směrem od jejího středu k zábradlí na bocích. Šířka mostu v této části neodpovídá podstatně širšímu tělu nedalekého pilíře v Čertovce. Předpokládáme-li, že tento rozměr pilíře určuje šířku mostu, pak by někde mezi těmito dvěma zkoumanými místy mělo dojít k markantnímu rozšíření mostu.

Toto rozšíření je zatím bez analogií a mohlo by souviset s obrannými hledisky. Zúžení mostu by mohlo zpomalit přístup k bráně a omezit počet bezprostředně aktivních útočníků.

Z naplavených terénů severně od dochovaného mostního oblouku byla vyzvednuta řada nálezů z období raného a vrcholného středověku. Jejich bezprostřední vztah k mostu nebyl zjistitelný a stratigrafická pozorování komplikuje možnost transportu nálezů vodou i možnost jejich propadání do spodních poloh náplavů. Druhá eventualita se týká především železné sekery s dochovaným kompletním topůrkem. Dokončovaná rekonstrukce počítá s prezentací podstatných částí mostu veřejnosti.

Zdeněk Dragoun

15) ULICE U LUŽICKÉHO SEMINÁŘE ČP. 93/III

Dohled při snižování podlahy sklepa v r. 2000 zjistil ve výškovém intervalu 185,0 - 184,2 m n.m. novověké násypové vrstvy se stavební sutí. Podlaha byla snižována také v přízemní místnosti při Čertovce, kde byly objeveny dvě zapuštěné kádě, s největší pravděpodobností příslušející barokní koželužně. Dochovaly se do výšky cca 1,5 m (dno kádí 186,1 m, vršek 187,6 m). Přímo ke kádím přiléhala na kótě 187,3 m dlažba, spádovaná od severu k jihu na kótu 186,9 m. V této stavba ukončila hloubení.

Jarmila Čiháková

16) ULICE U LUŽICKÉHO SEMINÁŘE ČP. 105/III

Při celkové rekonstrukci v r. 2000 byly v rámci statického zabezpečení nově zřízeny suterénní místnosti jižním průčelím domu. Výchozí úroveň přízemí cca 192 m n.m. byla snížena o 3 m odstraněním raně novověkého souvrství. Jeho bázi tvořily tmavé vrstvy s množstvím organického odpadu, pravděpodobně smetištní vrstvy. Ačkoliv o tomto jevu na malostranském břehu chybějí písemné zprávy, je zřejmé, že stejně jako na břehu staroměstském byly podél řeky odpady vršeny i zde (do výšky 190,0 m).

Jarmila Čiháková

17) ULICE U SOVOVÝCH MLÝNU ČP. 503/III

Výzkum Sovových mlýnů byl prvním velkým výzkumem na ploše ostrova Kamy. Při rozsáhlé rekonstrukci areálu došlo v r. 2000 k hloubení nových suterénních prostor pod severním křídlem, kde byly dokumentovány stratigrafické řezy historickým nadložím. Další dokumentace proběhla při kopání rýh pro nové inženýrské sítě na dvoře areálu. Pod dnešní úrovní terénu (188,60 m) se nacházejí sypké stavební sutě mocné až 0,8 m a pod nimi málo ulehle navážky s bází obvykle na kótě 187,00 m n.m, jejichž vznik je možno spojit s barokními, klasicistními a novogotickými přestavbami. Starší zvrstvení nadloží se v jednotlivých sondách lišilo. Pod severní budovou převažovaly hlinité vrstvy často se střípky opuky, méně se zrny malty a vzácně s fragmenty cihel. Nepočtený keramický materiál z těchto vrstev řadíme do 2. poloviny 15. až 1. poloviny 16. století. Nárůst těchto poloh byl s největší pravděpodobností zapříčiněn výstavbou mlýnů, jejichž některé stavební fáze jsou zachyceny i v písemných pramenech. Nejstarší písemná zmínka je z r. 1478, kdy měšťané Starého Města věnovali pusté místo Václavu Sovovi z Liboslavě ke stavbě mlýna. Během 16. století došlo k několika živelným pohromám, jejichž následky byly posléze odstraňovány (1501 povodeň, 1560 požár) a v r. 1589 proběhla další výstavba. Pouze hypoteticky je možné spojit některé vrstvy s těmito událostmi. Je ovšem nutno

zmínit možnost, že určité množství navážkového materiálu se do těchto míst dostalo po velkém požáru Malé Strany v r. 1541, kdy při odklizení jeho následků byla část suti vyvezena na Kampu, aby se tak zvýšil její terén zasahovaný většími povodněmi. Přímo s počátky pozdně středověké a raně novověké kamenné zástavby spojujeme nálezy velkých lomových kamenů (opuky, břidlice a diabasu), méně těž cihel, které byly nalezeny v úrovni 186,2 - 185,8 m. Vrcholně středověký nárůst terénu reprezentují vrstvy převážně povodňových světlých písků a šedých jílu ojedinele s drobnými zlomky opuky, uhlíky a vzácně s keramikou 14. - 1. poloviny 15. století (interval 185,4 - 186,0 m). Jejich vznik je dán změnou hydrologickou situací Vltavy, kdy po výstavbě jezů v 13. století došlo k postupnému zvýšení hladiny řeky ze 182,0 na 185,0 m. Kampa byla v té době extrémně často zaplavována a byla místem zcela nevhodným pro osídlení. Funkčně obtížně interpretovatelný a časově těžko zařaditelný je objekt, vyplněný druhotně přemístěným šterkopískem, zahloubený z úrovně 186,0 m a hluboký minimálně 0,7 m, na jehož dně i na pozvolně se svažující stěně se dochovala výrazná vrstva rozpadlého dřeva.. Objekt snad sloužil k aktivitě spjaté s vodou (mlynářství, rybolov - haltýř?). Pod vrcholně středověkými terény se nacházelo souvrství písků, šterkovitých písků a ojedinele šedých písčitých jílu (185,4 - 183,4 m), jehož geneze je spjata s přirozenou sedimentací materiálu v prostředí vodního toku. Pozůstatky po raně středověkém osídlení Kamy nalezeny nebyly. I v tomto období se jednalo o zaplavovanou nivu a pro značné riziko povodní k sídelní či výrobní aktivitě nevyužívané. Z charakteru sedimentů vyplývá, že na vzniku agradačního tělesa dnešní Kamy se nepodílel pouze materiál nanesený Vltavou, ale patrně i sedimenty transportované bývalým Malostranským potokem popřípadě dalšími drobnými vodotečemi stékajícími ze západního svahu Petřína.

Jan Havrda

18) VALDŠTEJNSKÁ ULICE ČP. 158/III – PÁLFFYHO PALÁC

V rámci dlouhodobé rekonstrukce palácových zahrad byla na jaře r. 2000 provedena oprava spodní části omítek paláce. Dočasně odkryté pasáže zdiva obsahovaly opět rozsáhlé partie řádkového opukového zdiva (nejzachovalejší část obsahovala více jak 26 řádků), oproti dříve odkrytým částem hradby byly zde odhalené úseky ve značně horším stavu. Četné opravy a úpravy změnilы charakter líce natolik, že není možné nově dokumentované části zdiva přesně interpretovat.

Martin Omelka

PRAHA 1 – STARÉ MĚSTO

19) BETLÉMSKÉ NÁMĚSTÍ ČP. 351/I

V souvislosti se stavebními úpravami objektu probíhal v r. 2000 záchranný výzkum. Již sledování statických sond v r. 1989 konstatovalo, že pod podlahami sklepů neasanovaného východního křídla domu jsou zachovány spodní polohy historického nadloží (PSH 24, 198). Při současných úpravách byla v severním gotickém sklepe pod podlahou zjištěna jen torza spodních partií několika nevelkých raně středověkých objektů (kůlové jamky) a rozměrnější novověky zahloubený objekt. Všechny tyto objekty byly vyvzorkovány a zůstaly zachovány pod lehce sníženou podlahou.

Výkopy v interiéru dvou prostor románského domu zasáhly do renesančních násypů, uložených na velmi nesouvisle dochované dlažbě z opukových desek (cca 185,80 – 185,90 a cca 185,95 m n.m.), která může náležet originální románské

stavební etapě. Pod úroveň této dlažby výzkum nezasáhl. Kvádríkové partie zdiva byly detailně dokumentovány včetně zazděného průchodu mezi oběma místnostmi a nově zjištěné odkládací niky v jižní z nich. Na vnějším líci této místnosti bylo odkryto rozhraní nadzemního a základového zdiva v úrovni 188,74 m, což odpovídá interiérovému zahloubení o 280 – 295 cm. Ve východní části sklepa pod dvorem domu byly při výkopech inženýrských sítí odkryty další části románského domu. Ke známé dvojici východních prostor přiléhala na západě předsíň, nezabírající celou šířku poledníkové rozměru domu. Odkryta byla i spodní partie dodatečně zazděného vstupu z předsíně do severní z místností s reliktem portálu. Do severozápadního rohu předsíně ústila podle nalezených zbytků zdiva a schodů vstupní šíje. Nejlépe zachované partie kvádríkového zdiva zůstanou i po provedené rekonstrukci prezentovány.

Prakticky v celém průběhu výkopů inženýrských sítí byly zaznamenány raně středověké zahloubené objekty, někdy porušené rozměrnými objekty novověkými. Datovány jsou převážně keramikou mladší fáze raného středověku, charakterizovanou tzv. technickými miskami a zduřelou profilací okraje. Ve všech případech šlo o objekty starší než románský dům, protože horní partie nadloží, odpovídající rozhraní základů a nadzemního zdiva románského domu, byla zničena při následném podsklepování objektu.

Zdeněk Dragoun

20) KŘÍŽOVNICKÁ ULICE

Na rohu ulice a Palachova náměstí byla v r. při budování nové kanalizace v hloubce 6 m pod současným terénem (niveleta 185,7 m n.m.) odkryta vrstva související zřejmě ke smetišti, které na tomto místě existovalo od 14. století až do novověku. Původní povrch podloží nebyl zachycen, horní úroveň šterkopísku byla na kótě 185,0 m.

Martin Omelka

21) MICHALSKÁ ULICE ČP. 438/I

V souvislosti s úpravami suterénu proběhl v r. 2000 dohled na zdejšími výkopy. Pod podlahami sklepů bylo zachyceno pouze geologické podloží nebo recentní vrstvy. Při této příležitosti byla prověřena situace jednoho ze sklepů v zadní části parcely, považovaného někdy za románský. Při sondách ani při sledovaných úpravách zde nebyla doložena přítomnost románských stavebních prvků nebo postupů, veškeré odhalené zdivo bylo lomové. Naopak lze konstatovat, že v suterénu jižní části uličního křídla zástavby se skrývá nejstarší část stavby. Do mladší zástavby zde bylo pojata dochované torzo šíjového vstupu do původního polosuterénu v „románské pozici“ z hloubky parcely při její jižní hranici. Jeho zdivo ještě jeví snahu po hrubém řádkování (v horní části mají tyto řádky nezvykle šikmý průběh, odpovídající klesání valené klenby šíje) a obsahuje kvadratickou odkládací niku. Uvedená charakteristika stavby a podoba jejích konstrukčních prvků nasvědčuje vzniku této části domu ještě v průběhu 13. století.

Zdeněk Dragoun

22) RÁMOVÁ ULICE ČP. 738/I

V září 2000 proběhla dokumentace stavbou narušených terénů v suterénu domu. Při pokládce nové kanalizace byly vykopány rýhy, kterými byly narušeny dvě

novověké cihelné dlažby a starší dlažba z lomových opukových kamenů a valounků, kladená do pískového lože (186,2 m). Pod starší dlažbou byla výkopem zjištěna mohutná, patrně vyrovnávací vrstva, obsahující zlomky renesanční keramiky. Podloží nebylo zachyceno.

Martin Omelka

23) RYBNÁ ULICE PPČ. 711 – BÝVALÉ ČP. 693/I

Předstihový záchranný výzkum v letech 1999 – 2000 byl vyvolán plánovanou výstavbou nové budovy v proluce vzniklé demolicí na počátku 60. let. Podloží bylo v západní části reprezentováno pro staroměstský prostor charakteristickými fluvialními žlutohnědými písčitými hlínami s výškou povrchu 187,9 - 188,1 m. Ve střední a východní části lokality se zde, blízko pod svahem vyššího stupně vltavské terasy VIIa, nacházela lokální nevýrazná deprese. Ta byla zaplňována již v raném středověku, o čemž svědčí ojedinělá přítomnost drobných raně středověkých střepů v její svrchní partii. Nejstarší zjištěné sídlištní situace byly reprezentovány ne příliš mocnými sídlištními vrstvami s keramikou 1. poloviny 13. století (nádobí s klasicky zduřelým okrajem). Intenzivnější osídlení lokality je možno datovat spíše až do 2. poloviny 13. století. Z té doby pochází nevelká studna (vnitřní průměr pouze 0,9 m), ve svrchní části vydržená, ve spodní části s kamennou plentou. V tomto období také zaniká srubová stavba nezjištěné funkce, z níž se dochovalo pouze torzo jižní stěny. Z jiného srubového objektu v jihovýchodním rohu parcely, se rovněž dochovala pouze část jedné stěny. Další fáze osídlení je plně spjata s intenzivní stavbou kamenných domů z lomové opuky. Uprostřed dnešní parcely byl odkryt minimálně dvouprostorový a více než 15 m dlouhý dům, z něhož se dochovala východní a jižní zeď. Ostatní zděné konstrukce byly zničeny při mladších stavebních úpravách. Dům, který nebyl podsklepen, měl velmi kvalitní maltovou podlahou přízemí, která byla položena na pečlivě upravené podkladní vrstvy. Ve východní části interiéru domu bylo odkryto torzo nepravidelně obdélné kamenné pece s dvěma postranními kanálky ve tvaru písmena T. Nejbližší okolí pece tvořila silně propálená jílovitá hlína. Dle terénní situace je pec současná se stavbou domu a sloužila jako otopné zařízení jedné z hlavních místností objektu. Další, tentokrát cihlová pec, se nacházela v prostoru, který navazoval od východu na zmíněný dům. Snad se jednalo o mladší, částečně dřevěnou přístavbu. Vstup do domu nebyl odhalen. Další gotický dům, který stál v nejuvýchodnější části parcely, nebyl v této etapě výzkumu archeologicky zkoumán. Zbývající dva gotické domy byly průčelími situované do Rybné ulice. Jejich vznik datujeme předběžně do konce 13. až 1. poloviny 14. století. Závěr středověké stratigrafie tvořila dlažba minimálně 2,5 m široké komunikace, zbudovaná z velkých břidlicových kamenů uložených do vrstvy písku. Komunikační prostor byl ze všech stran vymezen nově postavenými domy. Nad úrovní dlažby se nacházely novověké navážkové a vyrovnávací vrstvy vzniklé při renesančních, barokních a klasicistních stavebních úpravách. Dispozice lokality při tom byla změněna odstraněním středověkého domu uprostřed parcely a výstavbou severního renesančního křídla, které tak vymeziло nově vzniklý dvůr.

Jan Havrda - Martin Omelka

24) STAROMĚSTSKÉ NÁMĚSTÍ ČP. 549/I

Záchranný výzkum při stavebních úpravách na počátku r. 2000 se orientoval na dokumentaci prováděných výkopů a dále na detailnější poznání reliktní románské stavební fáze objektu. Výsledkem je upřesněný popis románského domu se zachovanou valeně klenutou vstupní šíjí s odkládací nikou a východně od ní

s nevelkou místností bez přímého spojení s hlavním prostorem spodního podlaží. Podle detailního pozorování je románská partie domu mladší než románská zástavba západního souseda čp. 548/I. Relikty románského zdiva se zazděnou odkládací nikou jsou prezentovány i ve druhém románském podlaží, dnešním přízemí. Patrně ve 2. polovině 13. století vznikla v hloubce parcely samostatná jednoprostorová stavba. Rozsáhlá vrcholně gotická přestavba přiložila k románskému spodnímu podlaží po východní straně pod průjezdem do zadní části parcely nový sklep a původně samostatnou budovu vzadu na parcele pojala do komplikovanějšího půdorysu, v jehož organismu byly vybudovány elegantní konstrukce z cihlových tvarovek. Jejich část je po úpravách v prostoru restaurace prezentována.

Několik zásahů do terénu umožnilo dokumentovat zvrstvení terénu zejména v prostoru bývalého průjezdu do nejzadnější části parcely východně od zadní stavby ze 13. století. Horizont starší než tato stavba byl datován nevelkým množstvím keramických nálezů a velmi špatně dochovaným denárem Vladislava II. z doby po r. 1158. Geologické podloží bylo zaznamenáno v úrovni 190,2 m n.m., břidlicová dlažba gotického průjezdu na kótě 192,2 m (dnešní povrch terénu je na niveletě 193,2 m). Keramické nálezy z 2. poloviny 13. století představují terminus post quem i pro další gotický sklep v nejzadnější části parcely. V druhotné pozici bylo nalezeno v domě i několik rozměrných čtvercových pozdně gotických dlaždic s frekventovaným motivem dubového listu.

Zdeněk Dragoun

25) ULICE U RADNICE ČP. 13/I a ČP. 14/I

Výzkum obou domů (červen – září 2000) byl vyvolán jejich radikální rekonstrukcí, při které vznikly v místě dnešního původně nepodsklepeného dvora nové suterénní prostory hluboké více než 6 m. Na malém dvorku domu čp. 14/1 byla podstatná část historického nadloží zcela zničena staršími výkopy pro inženýrské sítě. Dokumentována zde byla středověká studna vyhloubená nejdříve na konci 13. století, z jejíhož zásypu se podařilo získat hodnotnou kolekci renesančního skla. Vedle studny se nacházela vydřevená středověká jímka čtvercového půdorysu s kůly v rozích, která ve spodní partii své výplně obsahovala keramiku 14. a 15. století. Lichoběžníkový dvůr domu čp. 13/I (10,5 x 4 – 7 m) měl původní povrch před rekonstrukcí ve výšce 192,1 m n.m. Pod svrchními násypy mocnými 1,1 m se objevila valounová dlažba, která překryla další novověké vrstvy s keramikou 16. a 17. století. Ty nasedaly na niveletě 190,0 – 190,5 m na vrstvy z poloviny 13. století, na nichž se dochovalo torzo dlažby z velkých břidlicových desek a křemencových kamenů. V severní části dvora se nacházela velká vyzděná středověká studna, později využitá jako jímka. Starší doklady osídlení reprezentují postupně narůstající sídelní vrstvy datované od 2. poloviny 11. až do závěru 12. století. Překvapivým objevem byl nález tří v řadě umístěných orientovaných hrobů. Ty byly zahloubeny z úrovně povrchu podložních písčitých hlín (kóta 189,3 m) a zasahovaly až do štěrkopísků (188,5 – 188,7 m). U nohou pohřbeného se v prostředním z hrobů našlo dřevěné vědérko zpevněné železnými obručemi. Obloukovité držadlo vědérka bylo zavěšeno na kování kotvovitého tvaru. To nám umožňuje datovat pohřebiště předběžně do 9. století, tj. do období, pro něž v prostoru pozdějšího Starého Města postrádáme doklady osídlení.

Jan Havrda

26) ŽELEZNÁ ULICE

Při generální opravě kolektorové šachty před domem čp. 539/I v r. 2000 byla v hloubce 2 m pod současným povrchem zachycena odpadní vrstva obsahující zlomek

z keramické nádoby datovatelný do 2. poloviny 14. století spolu s částí kožené boty. Zda vrstva patřila k výplni objektu nebo se jednalo o vrstvu uloženou na dobové úrovni povrchu se, vzhledem k malému rozsahu výkopových prací, nepodařilo určit. Původní povrch podloží nebyl zachycen. Horní niveleta šterkopísku byla naměřena na úrovni 192,3 m n.m.

Martin Omelka

PRAHA 1 – JOSEFOV

27) MAISELOVA ULICE ČP. 59/V

Při rekonstrukci domu v r. 2000 byly vyhloubeny rýhy pro novou kanalizaci a kanalizační šachta. Výkopy odkryly zbytky dvou starších kamenných domů patřících ke gotické zástavbě pražského židovského města. Odhalena byla torza dvou zaklenutých suterénních místností předasanačního čp. 56. První písemná zmínka o domě je z r. 1362. Vně domu byla dokumentována nevysoká středověká stratigrafie (jeden mělce zahluběný objekt a vrstvy v intervalu 187,2 - 187,6 m n. m.), která narůstala od 2. poloviny 12. do 2. poloviny 13. století. Nejstarší partie nadloží nebyla stavbou zasazena. Snížená úroveň podloží (nevýrazného půdního typu) se objevila ve štole pro kanalizační přípojku na kótě 186,05 m, ovšem původní povrch podloží byl asi o 0,5m výše.

Jan Havrda

PRAHA 1 – NOVÉ MĚSTO

28) NÁRODNÍ TRÍDA ČP. 37/II

Od července do listopadu 2000 proběhl na dvoře a přilehlých plochách předstihový výzkum, vyvolaný plánovanou výstavbou podzemních garáží a suterénních prostor. Na ploše o celkové výměře kolem 450 m² byly odhaleny dobře zachované pozůstatky původní středověké zástavby zázemí tří domovních parcel protáhlého trychtýřovitého tvaru. Výzkum zde dokumentoval historické nadloží o mocnosti cca 3,5 m (197 – 193,5 m), z něhož cca 2,3 m (od úrovně 195,8 m n. m.) náležely vrcholně a pozdně středověkému vývoji. Doklady předlokačního osídlení nalezeny nebyly. Počátky osídlení plochy spadají do průběhu 14. století a podle všeho souvisejí s postupným utvářením zástavby po založení Nového Města. V tomto období vznikají na uvedené ploše dvě domovní parcely oddělené kamennou zdí. Třetí parcela se vydělila nejspíše až na sklonku středověku z parcely západní. Součástí každé parcely byla v zadní části studna, později využitá pro odpadní účely. K dokladům řemeslných aktivit majitelů nemovitostí patřil nález tavící pece na zpracování barevného kovu při odlévání drobných ozdob, snad kovových přezek (odpad, zlomky tavících tyglů, početné zlomky keramických forem) a několika druhotně narušených kádí na zpracování kůží sloužících při výrobě pergamenu, datovaných do 14. – 15. století. Mezi zajímavé a dosud blíže nezhodnocené situace patřil nález vrcholně středověké komunikace (cesta ?) na ploše východní parcely, souběžně s parcelní zdí a ještě v průběhu středověku překryté valounkovým štětem. Výzkum přinesl taktéž výrazné množství nálezů (keramika, předměty s organických materiálů, sklo aj.), dokumentujících hmotnou kulturu novoměstských měšťanů vrcholného a pozdního středověku a raného novověku. Přírodní podklad zde tvořily výrazněji nenarušené sedimentární písčité hlíny terasy VIIa, nacházející se na úrovni

přibližně 193,5 – 193,4 m. V současné době probíhá zpracování získaných pramenů. Výsledky celkového vyhodnocení budou v PSH uveřejněny následně.

Jaroslav Podliska - Michaela Wallisová

PRAHA 2 – NOVÉ MĚSTO

29) KARLOVO NÁMĚSTÍ ČP. 312/II

Na nepodsklepené části parcely byl na přelomu let 1999 - 2000 proveden výzkum vyvolaný připravovanou výstavbou polyfunkčního objektu. Nejstarším nálezem byl hrob, datovaný záušnicemi a nožem nejspíše do 10. století. Hrob nebyl odkryt celý, jeho větší část byla porušena stavbou novověkého sklepa. Dalším neočekávaným objevem byl nález dvou příkopů zahloubených do šterkopísků vltavské terasy. Východnější z nich byl hluboký 80 cm a široký necelé 2 m a mohl být sledován v délce přibližně 10 m. Druhý mohutnější příkop, který vedl ve vzdálenosti 3 m rovnoběžně s prvním, byl hluboký více než 1 m (dno na úrovni 204,3 m n.m.), široký téměř 4 m a mohl být sledován v délce téměř 14 m. Dvojice příkopů protínala nepodsklepenou část parcely směrem zhruba jihojihozápad - severoseverovýchod bez náznaku stáčení na jednu nebo druhou stranu. Podle archeologických pozorování i posudku geologů předpokládáme, že oba příkopy byly uměle vyhloubeny. S tímto závěrem ale nekoresponduje výsledek diatomární analýzy K. Kubečkové, která předpokládá, že v objektech mírně proudila čistá voda. Kromě funkce zatím zůstává v této fázi zpracování problémem i datování příkopů. Nepočtený soubor keramiky ze zásypů pochází nejspíše z 2. poloviny 13. století. Na neporušených plochách parcely nasedalo na vrstvu půdního typu v úrovni 205,2 – 205,4 nevysoké souvrství 13. století proložené řídce typickými sídlištními objekty (ohnišťe, kulové jamky, mělké jámy). Měřeno počtem objektů, mocností sídlištních vrstev a množstvím nálezů, nebylo osídlení lokality v tomto období příliš intenzivní. Výzkum odkryl i menší úsek kamenné zdi a k ní přiléhající vyzděný sklípek. Obě stavby byly vybudovány nejspíše v 2. polovině 14. století a lze je tedy klást do souvislosti se zástavbou místa po založení Nového Města.

Michal Tryml

30) VYŠEHRADSKÁ A VRATISLAVOVA ULICE

V r. 2000 proběhla realizace další etapy kabelizace Nového Města. Stavba navázala na úsek z r. 1999 zakončený v Plavecké ulici před vyústěním do Vyšehradské ulice. Akce byla rozdělena na tři stavební úseky realizované průběžně, v některých případech i souběžně a nezávisle na sobě. První částí byla stavba ražené štoly v úseku křižovatky Vyšehradské s ulicí Svobodovou a Vnislavovou s vyústěním na začátku ulice Vratislavovy.

Ze dna dvojice vstupních šachet o hloubce kolem 7 m (dno 185,5 m n. m.) byla postupně ražena štola o délce cca 78 m, procházející výrazně nesoudržnými navážkovými a bahnitými terény bývalého koryta Botiče. Během výkopů byla za velice náročných podmínek prováděná dílčí dokumentace, při které se podařilo zachytit masivní zbytky základových pilířů kamenného mostu s konstrukcí dřevěných roštů a dubových pilotů s okovanou špicí spojovaných železnými hřeby, vedoucího přes tok Botiče. Absence přímo datovatelného materiálu neumožnila odpovědět na otázku chronologie jednotlivých prvků mostní konstrukce. Na historických vedutách města je stavba doložena již na počátku 17. století, což však nevyklučuje uvažovat o jejím větším stáří. Z tohoto důvodu byly odebrány vzorky dřev na budoucí

dendrochronologické datování. Výkop vstupní šachty ve Vyšehradské ulici odhalil převážně navážkové novověké souvrství se zbytky valounových dlažeb a reliktem zdi související s nástupem na most. Spodní partie již obsahovaly heterogenní písčité hlíny náplavového charakteru, obsahující vedle zbytků dřev i novověké a středověké zlomky keramiky. Na úrovni 187,0 – 187,4 m se objevilo skalní podloží tvořené břidlicemi s výrazným přírodním zářezem meandrového ohybu Botiče. Historické nadloží v šachtě ve Vratislavově ulici tvořil pravidelný sled navážkových vrstev se třemi úrovněmi valounových dlažeb. Podloží zde na kótě 191,4 m tvořila zvětralá břidlice. Postupný nárůst antropogenních vrstev bylo možné datovat pouze rámcově do období vrcholného středověku a novověku.

Druhou etapu tvořil výkop liniového úseku o délce přibližně 140 m s trojicí kabelových komor ve Vyšehradské ulici. Hloubka výkopů kolísala přibližně od 2 do 3,5 m. Pod současným povrchem ulice bylo zdokumentováno nevýrazné historické nadloží tvořené převážně vodorovně uloženým sledem navážkových vrstev se dvěma až třemi horizonty převážně valounových dlažeb s vrcholně středověkou až novověkou keramikou. Nejstarší valounková dlažba, uložená přibližně na úrovni 192 m obsahovala vedle zlomků kovových předmětů i drobné zlomky keramiky 14. – 15. století. Vznik uvedené dlažby, zachycené až na výjimky kontinuálně po celé délce výkopu ve Vyšehradské ulici přibližně v severojižním směru, lze spojit s etapou vlády Karla IV. a jeho projektem realizace komunikační sítě Nového Města po r. 1348. V úseku od křižovatky ulice Vyšehradské s ulicí Na hrobcí po vyústění ulice Plavecké se pod vrcholně středověkou dlažbou nalézalo nevýrazné sídlištní souvrství (191,8 – 192 m), tvořené převážně písčitými hlínami a několika zahloubenými objekty jámového charakteru. Na základě keramiky lze předběžně datovat uvedený horizont do období od 11. do počátku 13. století (kalichovitě profilované a zduřelé okraje). Raně středověký horizont převrstoval a objekty narušoval asi 20 cm mocnou homogenní vrstvu šedé písčité hlíny s několika drobnými kúlovými jamkami a mělkými a protáhlými objekty s mazanicí a keramikou (torzo dvouetážové nádoby) knovízské kultury doby bronzové (191,6 – 191,8 m). Podloží v této části Vyšehradské ulice tvořily k severu klesající písčité, nepatrně zahliněné sedimenty (191,6 – 191,4 m).

Na jižním konci Vyšehradské ulice při ulici Na hrobcí se výrazně do podoby nadloží zapsal výchoz skalního podkladu, nacházející se již 0,8 – 1 m pod současným povrchem. Nejstarší aktivity se zde projeví pouze vrcholně středověkou dlažbou nasedající na skalní podklad a osamoceným, do skály zahloubeným objektem, protáhlého polozemnicového tvaru o měřitelné délce 3,3 m, obsahujícím v zásypu keramiky 12. století. Před ústím výkopu do technické šachty tunelu stavba narušila mohutné relikty předasanační patrně novověké zástavby (obvodové zdivo sklepa s cihlovou klenbou). Horní část nadloží tvořily novověké násypy.

Závěrem akce byla realizována linie výkopu s dvojicí kabelových komor ve Vratislavově ulici, náležející katastrálně již k Vyšehradu. Průběžnou dokumentací se na celém úseku podařilo zachytit pravidelně se střídající sled vrstev navážkového a stavebního charakteru se zbytky valounových dlažeb. Převaha novověkých keramických zlomků a velice skromný počet vrcholně středověké keramiky datují postupné ukládání jednotlivých sídlištních komponent od 14. do 19. století. Prokazatelné doklady staršího osídlení nebyly nalezeny. Sklon a výškovou úroveň historického nadloží a podloží výrazně ovlivnila geomorfologie umístění ulice na prudkém svahu vyšehradské ostrožny. Podloží zde tvořily středně hrubé písky (193 – 195 m).

Jaroslav Podliska

31) NEKLANOVA ULICE PPČ. 161, 163 A 164

Před výstavbou obytného komplexu byla na ploše uprázdněných parcel provedena v závěru r. 2000 předstihová sondáž. Dokumentace liniových výkopů zachytila v naprosté převaze novověké navážkové a stavební vrstvy o mocnosti cca 3 m (193,2 – 190,2 m n. m.), související s postupnou proměnou místa údolní nivy a koryta Botiče. Míra navážek byla zřetelná i v sondě položené kolmo na gotickou novoměstskou hradební zeď, vymežující zkoumanou plochu na jihu. Dokumentace spodních partií výkopů byla limitována hladinou spodní vody, pod kterou již výzkum nepokračoval, s výjimkou ručních sondýrek. Jedna ze sond umístěná na hranici parcely 163 odhalila obvodovou zeď domu z 19. století, zbouraného po r. 1945. Zajímavý nálezy byl učiněn v západní části parcely 161, kde se 0,3 m pod povrchem objevila základová partie zdi blíže neznámé novověké stavby, obsahující ve své hmotě druhotně použité gotické stavební články (zlomky žeber, pilířů aj.) z červeného pískovce. Určení stavební provenience a chronologie nálezů nelze v současné době pro absenci průkazných informací blíže specifikovat.

Jaroslav Podliska

PRAHA 3 – VINOHRADY

32) JIČÍNSKÁ ULICE PPČ. 4310, 4312, 4315 A 4315

Na parcelách o celkové rozloze 150 x 70 m byl v r. 2000 vzhledem k připravované výstavbě proveden zjišťovací výzkum, jehož účelem bylo zjistit základní terénní situaci na lokalitě. Výzkum byl realizován 11 bagrovanými rýhami v celkové délce více než 250 m.. Výsledky výzkumu ukázaly, že terénní situace na lokalitě nebyla zničena stavbou metra v takové míře, jak se předpokládalo. Ve všech vyhloubených sondách se podařilo zachytit podloží tvořené jílovitými a písčitymi diluviálními sedimenty i na ně nasedající vrstvy půdního horizontu. Povrch sedimentů klesá víceméně souběžně s dnešním terénem z kóty 267,5 m směrem k severu na úroveň 265,8 m n.m. Nejstarší vrstvy, na jejichž vzniku se podílel člověk, jsou datovány mincí Josefa II. i keramikou 18. století. V té době se na zkoumaných pozemcích rozkládaly pole nebo zahrady. Důležité je i zjištění, že výzkumem nebyl získán žádný starší nález ani v sekundární poloze.

Michal Tryml

II. ARCHEOLOGICKÁ PAMÁTKOVÁ PÉČE

Archeologické oddělení PÚPP vede centrální databázi stavebních akcí na území Prahy, při nichž by mohlo dojít k zachycení archeologických nálezů. Podmínky pro ochranu archeologických lokalit jsou součástí odborných stanovisek, která slouží jako podklad pro správní řízení orgánů státní správy (odbor památkové péče Magistrátu HMP, Ministerstvo životního prostředí apod.). V roce 2000 bylo vydáno archeologickým oddělením celkem 1211 těchto stanovisek. Nezanedbatelnou součástí činnosti archeologického oddělení PÚPP je informační servis pro stavebníky v otázkách, týkajících se naplňování archeologických částí zákona č. 20/1987 Sb.

Ředitel PÚPP zřídil jako svůj poradní orgán Pražskou archeologickou komisi, jejíž činnost PÚPP zajišťuje. Tato komise schvaluje žádosti o přidělení finančních

prostředků z Programu podpory záchranných archeologických výzkumů MK ČR. Dále komise koordinuje provádění archeologických výzkumů na území hlavního města Prahy, jmenuje koreferenty jednotlivých výzkumů a dohlíží na odbornou kvalitu jejich provedení. V roce 2000 jednala komise celkem šestnáctkrát.

Archeologické oddělení PÚPP v r. 2000 připravilo zaměření a další podklady a podalo návrh na zapsání archeologické lokality – tvrziště Slavětice – do Ústředního seznamu nemovitých kulturních památek ČR.

Zdeněk Lochmann

III. PUBLIKAČNÍ ČINNOST

A) ČLÁNKY

1) Anderle Jan - Ježek Martin - Zavřel Jan, Průzkum selské usedlosti čp. 2 v Sakách na Slánsku, Průzkumy památek 7/1, 2000, 43 -67.

2) Čiháková Jarmila - Dragoun Zdeněk - Podliska Jaroslav, Pražská sídelní aglomerace v 10.a 11. století. In: Přemyslovský stát kolem roku 1000. Na paměť knížete Boleslava II.(+ 7.února 999). Edit. L. Polanský - J. Sláma - D. Třeštík, Praha 2000, 127 – 146.

3) Čiháková Jarmila, Prag um das Jahr 1000: Infrastruktur, Verkehrswesen. In: Europas Mitte um 1000. Handbuch zur Ausstellung. Edit. A. Wiczorek - H.-M. Hinz, Stuttgart 2000, str. 175 - 178

4) Dragoun Zdeněk, Konference Dějiny staveb, Průzkumy památek 7/2, 2000, 1-2.

5) Dragoun Zdeněk, Památkový zákon a případ židovského hřbitova v Praze 1 - Vladislavově ulici, Archeologické rozhledy 52, 2000, 447-452.

6) Dragoun Zdeněk, Potvrzení nálezů románské vstupní šíje v domě čp. 460/I na Staroměstském náměstí v Praze, Průzkumy památek 7/2, 2000, 99-102.

7) Dragoun Zdeněk, Předběžné výsledky sledování rekonstrukce spodních podlaží domu čp. 549/I na Staroměstském náměstí v Praze, Průzkumy památek 7/1, 2000, s. 83-89.

8) Dragoun Zdeněk, Románské kvádríkové domy v Praze. In: Centrum sredniowiecznego miasta, Wroclaw i Europa srodkowa, Wroclaw 2000, 299-309.

9) Dragoun Zdeněk, Zlomek malovaného okenního skla ze 13. století, Historické sklo 2, Sborník pro dějiny skla, Městské muzeum Čelákovice 2000, s. 13-15.

10) Dragoun Zdeněk - Martinková Hana, Památky středních Čech v odborném tisku (rok 1999), Památky středních Čech 14/2, 2000, 84-88.

11) Fridrich Jan – Havrda Jan – Sklenářová Zuzana – Sýkorová Ivana – Šída Petr, Nález staropaleolitické valounové industrie v Praze 2 na Královských Vinohradech, Archaeologica Pragensia 15, 2000, 73 - 82.

12) Havrda Jan, Archeologický výzkum na Uhelném trhu na Starém Městě pražském, Archaeologica Pragensia 15, 2000, 117 - 139.

13) Havrda Jan, Záchranný výzkum domů čp. 863/I a 855/I v Bílkově ulici v Praze 1 na Starém Městě. In: Archeologické výzkumy v Čechách 1999, sborník referátů z informačního kolokvia, Zprávy České archeologické společnosti, supplementum 42, 2000, 14.

14) Martinková Hana a kol. (archeologická periodika Dragoun Zdeněk), Průzkumy památek v odborném tisku, Průzkumy památek 7/2, 2000, 243-260.

15) Podliska Jaroslav, Záchranný archeologický výzkum Nostického paláce na Malé Straně v Praze 1. In: Archeologické výzkumy v Čechách 1999, sborník referátů z informačního kolokvia, Zprávy České archeologické společnosti, supplementum 42, 2000, 17.

16) Zavřel Jan, Laténský objekt a vysoce kvalitní železná ruda na Hradčanech v Praze, Archeologické rozhledy 52, 2000, 516-523.

17) Zavřel Jan, Petrografie stavebních kamenů Juditina mostu, Kámen 2, roč. 6, 2000, 53 - 66.

18) Zavřel Jan, Kamenné dlažby Juditina mostu. In: Kamenná dlažba v památkové péči, seminář STOP, 2000, 32 - 35.

B) NÁLEZOVÉ ZPRÁVY

1) Čiháková Jarmila, Praha 1 - Malá Strana, Valdštejnské náměstí ppč.1012, nálezová zpráva o výzkumu 45/99 PÚPP. Uloženo - archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj. 5775/00.

2) Čiháková Jarmila, Praha 1 - Malá Strana, Valdštejnské náměstí čp. 17 / III, nálezová zpráva o výzkumu 23/99 PÚPP. Uloženo - archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj. 10084/00.

- 3) Havrda Jan, Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu. Praha 1 – Josefov, Maiselova ulice čp. 59/V. Výzkum PÚPP č. 5/00. Uloženo – archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj. 10083/00.
- 4) Havrda Jan, Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu Sovovy mlýny. Praha 1 – Malá Strana, ulice U Sovových Mlýnů čp. 503/III. Výzkum PÚPP č. 10/00. Uloženo - archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj. 10082/00.
- 5) Podliska Jaroslav, Nálezová zpráva o záchranném archeologickém výzkumu Praha 2 – Vyšehrad, Neklanova ulice ppč. 161, 163/1, 163/2, 164. Výzkum PÚPP č. 32/00 PÚPP. Uloženo – archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj. 362/01.
- 6) Zavřel Jan, Praha 1 – Malá Strana, Nerudova čp. 249/III – druhá etapa. Výzkum PÚPP 41/00. Uloženo – archiv NZ ARÚ AV ČR Praha čj.

C) INVESTORSKÉ ZPRÁVY

- 1) Podliska Jaroslav – Wallisová Michaela, Praha 1 – Nové Město, Ostrovní čp.125/II, zpráva o záchranném archeologickém výzkumu č. 6/98 PÚPP, Praha 2000.
- 2) Tryml Michal, Praha 1 - Staré Město, Anežská čp. 810/I, zpráva o archeologickém výzkumu PÚPP č. 15/99, Praha 2000.
- 3) Tryml Michal, Praha 1, - Nové Město, Jungmannova čp. 745/II, zpráva o výsledcích zjišťovacího výzkumu č. 3/99, Praha 2000.
- 4) Tryml Michal, Praha 3 - Vinohrady, Jičínská ppč. 4310-4315, zpráva o výsledcích zjišťovacího výzkumu č. 29/0, Praha 2000.
- 5) Zavřel Jan, Praha 1 – Malá Strana, Tržiště parc. č. 61/2, zpráva o zjišťovacím archeologickém výzkumu PÚPP č. 34/00, Praha 2000.
- 6) Zavřel Jan, Praha 1 – Malá Strana, Karmelitská ul. čp. 377/III, zpráva o zjišťovacím archeologickém výzkumu PÚPP č. 44/99, Praha 2000.
- 7) Zavřel Jan, Praha 1 – Malá Strana, Karmelitská čp. 377/III, zpráva o archeologickém výzkumu PÚPP č. 44/00, Praha 2000.

IV. ÚČAST NA KONFERENCÍCH

- 1) Archeologické výzkumy v Čechách 1999, kolokvium České archeologické společnosti, (4. 4. – 5. 4. 2000, Praha) – příspěvky J. Havrda, Záchranný archeologický výzkum domů čp. 863/I a 855/I v Bílkově ul., Praha 1 – Staré Město, J. Podliska, Záchranný archeologický výzkum Nostického paláce na Malé Straně v Praze 1, M. Wallisová, Praha 1 – Nové Město, Vladislavova ul. čp. 1390/II, 76/II, výzkum v prostoru židovského hřbitova.

- 2) Archeologia technica, 19. seminář o zkoumání výrobních objektů a technologií archeologickými metodami, (11. 4. 2000, Technické muzeum v Brně) – J. Havrda, J. Podliska, J. Zavřel.
- 3) XVIII. seminář archeologů muzeí a památkových ústavů (30. 5. – 1. 6. 2000, Liberec), téma semináře Státní archeologický seznam – Zd. Dragoun, Zd. Lochmann.
- 4) Dendrochronologická data a jejich archeologická interpretace (Mikulčice 1.-2. 6. 2000), seminář archeologů a dendrochronologů - J. Čiháková, příspěvky: J. Čiháková, K archeologické interpretaci archeologických dat z Prahy – Malé Strany.
- 5) 32. celostátní konference archeologů středověku ČR a SR (25. 9. – 28. 9. 2000, Čáslav) – referát J. Havrda, J. Podliska, J. Zavřel, Surovinové zdroje a zpracování železa v raně středověké Praze.
- 6) Kamenná dlažba v památkové péči (Národní muzeum 16. 11. 2000). Společnost pro technologie ochrany památek. Referát J. Zavřel: Kamenné dlažby Juditina mostu.

V. GRANTY

- 1) Archeobotanika středověké krajiny, - Grantová agentura České republiky č. 404/99/1059 – J. Havrda (společně s M. Kaplanem a V. Čulíkovou Archeologický ústav AV ČR Praha – hl. řešitelé a V. Jankovskou Botanický ústav AV ČR). Pro zpracování vybrány vzorky výzkumů J. Čihákové z Prahy – Malé Strany, vyhodnocení probíhá dle podkladů připravovaných autorkou výzkumů.
- 2) Počítačově grafické zpracování výsledků 2. a 3. etapy archeologického výzkumu na středověkém židovském pohřebišti v Praze na Novém Městě. Grant Ministerstva kultury České republiky, PK00P04OPP023 – M. Wallisová.
- 3) Románské domy v Praze – publikace, Grantová agentura České republiky č. 404/00/1453 – Zd. Dragoun, M. Tryml (společně s J. Škabradou).

VI. PEDAGOGICKÁ ČINNOST

- 1) Seminář Muzeologie a archeologická památková péče, Západočeská universita Plzeň, katedra archeologie – Zd. Dragoun (společně s F. Frýdou)
- 2) Přednáškový cyklus pro střední školy „Čechy v době knížecí“, Národní zemědělské muzeum – M. Wallisová
- 3) Oponentská a konzultantská činnost na Ústavu geochemie, mineralogie a nerostných zdrojů PŘF UK – Zd. Dragoun, J. Zavřel. Obhajoba diplomové práce Z. Vařilové – „Surovinové zdroje románských reliéfních dlaždic“.

VII. POPULARIZAČNÍ ČINNOST

- 1) Přednáška Praha románská pro Univerzitu 3. věku (Muzeum hlavního města Prahy) - Zd. Dragoun (září 2000)
- 2) Přednáška Železáři v raně středověké Praze pro Českou archeologickou společnost - pražská a středočeská pobočka (Národní muzeum), J. Havrda, J. Podliska, J. Zavřel, (25.11.2000, Praha)
- 3) Průběžná spolupráce s tiskem, rozhlasem a televizí (všichni odborní pracovníci)

VIII. ČLENSTVÍ V ODBORNÝCH KOMISÍCH

- 1) Archeologická komise Ministerstva kultury ČR – Zd. Dragoun, předseda
- 2) Odborná poradní komise záchranného archeologického výzkumu Arcidiecézní muzeum v Olomouci – Zd. Dragoun
- 3) Odborná skupina pro výzkum skla České společnosti archeologické – J. Podliska
- 4) Pražská archeologická komise – Zd. Dragoun - předseda, Zd. Lochmann – tajemník
- 5) Vědecká rada ARÚ AV ČR – Zd. Dragoun

IX. ČLENSTVÍ V REDAKČNÍCH RADÁCH

- 1) Kámen – J. Zavřel
- 2) Pražský sborník historický – Zd. Dragoun
- 3) Průzkumy památek – Zd. Dragoun